

Nagroda kulturalna burmistrza Wieliczki 2023

Nagroda Kulturalna została ustanowiona w celu inspirowania i promowania osiągnięć w sferze kultury, ma charakter doroczny i jest przyznawana w formie pieniężnej osobom, zespołom, instytucjom i organizacjom wyróżniającym się w tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie dóbr kultury.

W kategorii „Całokształt działalności kulturalnej” wyróżniono **Zbigniewa Grzecha**, wieliczana, twórcę szopek typu krakowskiego, wielokrotnie nagradzanego w konkursach, jednego z czołowych szopkarzy, który od lat odgrywa ważną rolę w środowisku, współtworzy trendy i współkreuje bogatą spuściznę tradycji krakowskiej szopki. W dowód uznania dla kultury w 2022 r. otrzymał odznakę honorową "Zasłużony dla Kultury Polskiej". Zbigniew Grzech również w tym roku odniósł sukces, jego szopka w kategorii - szopki średnie, znów znalazła się na podium, zajmując trzecie miejsce w 81. Konkursie Szopek Krakowskich. Swoją pasję rozpoczął mając 11 lat, kiedy to w 1948 roku po raz pierwszy wziął udział w konkursie zdobywając swoją pierwszą nagrodę. Jedną z jego nagrodzonych szopek w Konkursie Szopek Krakowskich można podziwiać na Trakcie Solnym w Wieliczce.

W kategorii „Wydarzenie roku” nagrodzono [Hufiec ZHP Wieliczka](#) Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Wieliczka, który w 2023 roku przygotował wyjątkowe obchody jubileuszu 110-lecia harcerstwa na ziemi wielickiej. Harcerze z Hufca Wieliczka współtworzą życie kulturalne i społeczne naszego miasta od kilkudziesięciu lat, uczestniczą w wydarzeniach patriotycznych, kulturalnych a także pomagają w czasach pandemii i w czasie kryzysu uchodźczego. Komendantem Hufca jest hm. [Ania Hałatek](#).

Hufiec ZHP Wieliczka to jednostka terenowa Związku Harcerstwa Polskiego Chorągwi Krakowskiej działająca na terenie gmin: Wieliczka, Niepołomice, Kłaj, Gdów i Biskupice. Hufiec zrzesza ponad 350 zuchów, harcerzy, harcerzy starszych, wędrowników, instruktorów i seniorów ZHP. Pracują oni w gromadach zuchowych (6-10 lat), drużynach harcerskich (10-13 lat), drużynach starszoharcerskich (13-16 lat), drużynach wędrowniczych (16-21 lat) i kręgach instruktorskich lub seniorskich.

Kadrę hufca stanowi ponad 30 instruktorów i wychowawców – wolontariuszy. Są to studenci i uczniowie szkół średnich, ale także nauczyciele oraz pracownicy różnych firm i instytucji. Wszyscy posiadają niezbędne przeszkolenie do pracy z dziećmi i młodzieżą, na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności podczas kursów wewnątrz organizacji i na szkoleniach zewnętrznych.

Hufiec Wieliczka, jako organizacja młodzieżowa działająca na terenie Powiatu Wielickiego, czynnie uczestniczy w życiu społecznym. Przy realizacji swoich działań, hufiec współpracuje z władzami samorządowymi i innymi organizacjami pozarządowymi. Aktywnie włącza się również w działania lokalnych społeczności.

27 maja 2023 roku odbył się wyjątkowy jubileusz 110-lecia wielickiego harcerstwa. Na wielickich plantach stanęła namiotowa wioska, która była żywą reklamą harcerskich ideałów. Druhowie uczyli w niej, jak skutecznie udzielać pierwszej pomocy, a z ich lekcji skorzystał sam burmistrz Wieliczki Artur Koziół. Harcerze zaprosili mieszkańców do wspólnej gry terenowej „Tropem zaginionego skarbu”. Wieczorem odbył się uroczysty apel, na którym odznaczenia otrzymali zasłużeni druhowie i druhowie.

Obchody zakończono wzruszającym „Spotkaniem pokoleń przy harcerskiej piosence” w Wielickiej Mediatece, podczas którego dawne wyprawy i obozy wspominali ci, którzy wychowywali w duchu harcerskiego prawa całe pokolenia wieliczian. Oglądano archiwalne i współczesne zdjęcia i filmy. Odbyło się też symboliczne harcerskie ognisko z obrzędowymi i turystycznymi piosenkami, które intonowali druhowie z 2 DH Sokół z Gorzkowa. Żywą pamiątką jubileuszu będzie dąb 110-lecia, który wspólnie posadzono na wielickich plantach. Wybrano drzewo, którego liście tworzą wieniec na każdym harcerskim krzyżu i które symbolizuje męstwo i wytrwałość.

Zbigniew Grzech – mieszkaniec Wieliczki, wielokrotnie nagradzany twórca szopek.

Pierwszą z pomocą ojca wykonał mając zaledwie 11 lat – otrzymał za nią VI miejsce w 6. Konkursie Szopek Krakowskich w 1948 roku. Od tej pory co roku, przez ponad 20 lat tworzył szopki na konkurs. W latach 1962, 1963, 1964 zdobywał I miejsce, poza tym trzy razy II (1957, 1965, 1968) oraz trzy razy III miejsce (1956, 1960, 1969), nie licząc wyróżnień. Na początku lat 70. ze względu na obowiązki zawodowe i rodzinne zawiesił działalność artystyczną, ale z myślą, że kiedyś do niej wróci.

I wrócił, po niemal 50 latach przerwy, w 2020 roku, na 78. Konkurs Szopek Krakowskich. Od tej pory co roku przygotowuje szopkę na kolejne Konkursy i zdobył już trzy III miejsca (2020, 2021, 2023) oraz wyróżnienie (2022).

Kilka szopek wykonanych przez Zbigniewa Grzecha powędrowało za granicę, do rąk prywatnych a także instytucji. Szopka z 1968 roku (II miejsce), „wystąpiła” w programie prof. Wiktora Zina „Piórkiem i węglem”, odcinku poświęconym szopkarstwu. Szopka ta wręczona została jako prezent prezydentowi Czechosłowacji Ludwikowi Svobodzie, który przyjechał do Krakowa w 1969 roku.

Kreda, chleb i klej z takich składników składa się masa z której wykonuje figurki do swoich szopek mieszkaniec Wieliczki. W swoich dziełach oprócz Świętej Rodziny, wieliczanie

umieszcza postacie Diabła, Heroda, Śmierci, Pana Twardowskiego, Dziada oraz Żyda.

W 2022 roku wielicki mistrz szopek - Zbigniew Grzech, spośród setek szopkarzy, otrzymał od ministra kultury i dziedzictwa narodowego odznaczenie „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. A jego szopka zgłoszona do 80. Konkursu otrzymała wyróżnienie.

Wieliczanie, aby obejrzeć szopkę wielickiego mistrza nie muszą jechać do Krakowa. W okresie Świąt Bożego Narodzenia na Trakcie Solnym w centrum Wieliczki, można oglądać szopkę wykonaną przez wieliczana Zbigniewa Grzecha, która w 2020 roku w 78. Konkursie Szopek Krakowskich zajęła III miejsce w kategorii szopek średnich.

NAGRODZONYM GRATULUJEMY WYRÓŻNIEŃ I ŻYCZYMY KOLEJNYCH SUKCESÓW!